

LBRIS

We know
books

75 mese
az olvasásról

Roland

Tartalom

1. Ismerkedjünk a könyvvel! / 5
2. Mi a könyv? / 6
3. Keltsük életre a történetet! / 7
4. Fejleszd a képzelőerődöt! / 8
5. A könyv a tudás forrása / 9
6. Növeld a szókinccsedet! / 10
7. Járjunk író-olvasó találkozókra! / 11
8. Legyünk mi is írók! / 12
9. Mi az a könyvmoly? / 13
10. Nincs időd olvasni? / 14
11. Olvass halk zenével fűszerezve! / 15
12. Olvassunk a természetben! / 16
13. Az olvasás éjszakája / 17
14. Olvasni jobb vagy
számítógépes játékokat játszani? / 18
15. Olvass hasonló helyszínen,
mint amilyen a történetben szerepel! / 19
16. Sokkal jobb várakozni úgy, hogy olvasgatunk közben! / 20
17. Olvass együtt a barátaiddal! / 21
18. Miért jó ajándék a könyv? / 22
19. Ki a kedvenc hősed? / 23
20. A könyvek szeretetét nem lehet elég korán elkezdeni! / 24
21. Mi az az antikvárium? / 25
22. Járjunk könyvtárba! / 26
23. Meséljük el, amit olvastunk! / 27
24. Egy könyv elolvasása a legnagyobb kaland kezdete / 28
25. A könyvespolcod sokat elárul rólad! / 29

26. Készítsünk olvasókuckót! / 30
27. Beszéljük meg, mit olvastunk! / 31
28. Olvass arról, amit szeretsz! / 32
29. A könyvnyomtatás előtt mit olvastak az emberek? / 33
30. Mik azok az önfejlesztő könyvek? / 34
31. Mindegy mit olvasunk, a lényeg, hogy olvassunk! / 35
32. A könyv jó barát / 36
33. Mi az az e-könyv-olvasó? / 37
34. Hagyományos könyv vagy e-könyv? / 38
35. Tiszteljük a könyveket! / 39
36. A könyvet nemcsak olvasni, hallgatni is lehet? / 40
37. Csökkentsük a stresszt meseolvasással! / 41
38. Sosem tudhatod, mikor lesz szükséged arra a tudásra, amiről olvastál! / 42
39. Az olvasás segít a helyesírásban, és a választékos beszédben is! / 43
40. Mutasd a könyved, megmondom ki vagy! / 44
41. Vezess naplót az olvasott könyvekről! / 45
42. Hogyan születnek a könyvek? / 46
43. Esti meseolvasás a szép álmokért / 47
44. Az olvasás kultúrája / 48
45. Minden könyv egy kapu a tudás világába / 49
46. Sütve olvasás, olvasva sütés? / 50
47. Időzseton / 51
48. Kortárs vagy klasszikus? / 52
49. Miért jobb könyvben olvasni, mint filmben megnézni? / 53
50. Mi az a diszlexia? / 54

51. Az olvasás sikeressé tesz! / 55
52. A tudás kincset ér / 56
53. Csendes olvasóklub / 57
54. Hagyj el egy könyvet! / 58
55. Engedd el, és megtalál! / 59
56. Az olvasástól többek leszünk / 60
57. A könyv gyógyír a léleknek / 61
58. A könyvek nem csak szavakból állnak / 62
59. Ünnepeljük a könyvet! / 63
60. A gyakorlás meghozza gyümölcsét! / 64
61. Minden életkornak megvannak a saját könyvei / 65
62. Melyik a világ legnagyobb könyvtára? / 66
63. A rejtélyes olvasónapló / 67
64. Miért kell olvasni, ha minden
fent van az interneten? / 68
65. Készítsünk könyvmagazint! / 69
66. Az olvasás segít a kreatív gondolkodásban / 70
67. Csereberélj könyveket! / 71
68. Az olvasás minden életkorban lehet izgalmas kaland / 72
69. A könyvek varázslatos útmutatók / 73
70. A könyv segíthet másképp látni a dolgokat! / 74
71. Az ingyenes könyvszerzés négy titka / 75
72. Olvasásterápia / 76
73. Olvasni óvodásként? / 77
74. Vajon milyen könyv lenne az életed? / 78
75. Problémamegoldás könyvekből / 79

Réka kedvenc könyvesboltja a sarkon volt. A kislány nagyon szerette ezt a helyet, ahol padlótól a mennyezetig színes, díszes könyvek sorakoztak a polcokon, és hangulatos lámpák alatt, süppedő fotelekben lehetett olvasni.

Egyik nap, ahogy betértek a boltba, a kislány már futott is a színes mesekönyvek felé. Egy tündérmesét kiválasztva lehuppant kedvenc piros babzsákfotelébe. Ahogy a könyvet nézegette, egyszer csak egy hang ütötte meg a fülét. Réka, átnézve a könyvek között, egy különös nénit látott, aki úgy tűnt, mintha a könyvekkel beszélgetne. A néni is észrevette a kislányt.

– Épp bemutatkozom az új barátaimnak – mosolygott Rékára. – Te nem szoktál?

Réka értetlenül rázta meg a fejét.

– Pedig a könyvek olyanok, akárcsak az emberek. Egytől egyig igazi egyéniségek – mondta a néni elragadtatottan.

– Egyéniségek? – kérdezett vissza Réka homlokát ráncolva.

– Úgy ám – bólintott a néni. – Nézz csak rájuk! Mindegyiknek különböző a borítója, és mindegyikben más a történet, amelyet szeretnének nekünk elmesélni. Ezért, amikor egy új könyvet választok, először mindig tisztelettel bemutatkozom neki. Majd elkezdek vele megismerkedni. Először csak kívülről: megvizsgálom a borítóját, és megtapintom a gerincét. Majd kinyitom, megszagolom a lapjainak az illatát, megfigyelem benne az illusztrációkat és szöveg betűtípusát.

Réka álmélkodva hallgatta a néni szavait, majd a tündéres könyvére nézett. Megtapogatta kerekített gerincét és kemény borítóját, megsimogatta rajta a tündért, ujjaival érezte, hogy a tündér szárnyai kicsit kiemelkednek rajta. Majd kinyitotta a könyvet, és nagyot szippantott.

– Nos, milyen érzés? – kérdezte a néni mosolyogva.

– Csodás – ragyogott Réka tekintete.

Az első osztályos Marci, mióta megtanult olvasni, minden délután felolvasott a kutyusuknak, Mazsolának valamit a kedvenc képes gyereklexikonjából.

– Na, nézzük, mi is következik! A K betűnél tartottunk. Meg is van! K, mint könyv – mondta Marci, miközben letelepedett Mazsola mellé a fűbe. – A könyv írott vagy nyom-ta-tott pa-pí-rok-ból ál-ló, ősz-sze-fű-zött gyűj-te-mény – olvasta fel lassan, szótagolva. – Hm, ez furcsa – mondta Marci, majd Mazsolára nézve így szólt: – Tudod, apa mindig azt mondja, a könyv a tudás forrása, mert bármit megtudhatunk belőle. Anya viszont azt, hogy a könyv a képzelet birodalma, mert általa csodás, ismeretlen világokat ismerhetünk meg. A tanító néni az iskolában pedig azt mondta, a könyv a legjobb kikapcsolódás. Mit gondolsz, most akkor kinek van igaza? – kérdezte a kutyustól, aki farkát csóválva hallgatta. Ekkor jött ki a kertbe nagypapa. – Gyere, kérdezzük meg őt is, hogy szerinte mi a könyv! – mondta Marci, és már szaladt is nagypapához Mazsolával a nyomában.

– Nagypapa, mindenki mást mond arról, hogy mi az a könyv – panaszkolta Marci. – Mást ír a lexikon, mást mond apa, anya, de még a tanító néni is. Az az érzésem, igazából senki sem tudja.

– Azért mond mindenki mást, mert mindenkinek mást jelent – válaszolta a nagypapa. – Az biztos, hogy a könyv nem csak papír, ahogy a lexikon írja. Lehet tudás, szórakozás, vagy a kreativitás eszköze. Te például miért olvasol?

– Mert a könyvekben bármi megtörténhet! – felelte Marci.

– Látod, Marcikám! A könyv számodra a lehetőségek tárháza – bólintott nagypapa, mire Mazsola játékosan vakkantott egyet. – Úgy látom, Mazsolának is megvan a saját véleménye arról, hogy mi az a könyv – tette hozzá nevetve nagypapa, és megsimogatta a kutyus buksiját.

Sári elmélyülten fésülte a babáját, mikor az óvó néni bejött a csoportszobába egy nagy, színes mesekönyvvel. Mikor a gyerekek észrevették, izgatottan fészkelődni kezdtek. Tudták már, mi következik.

– Ahol most kinyílik a mesekönyv, azt a mesét fogjuk életre kelteni ebben a hónapban – mondta az óvó néni, mikor mindenki elcsendesedett, majd találmra kinyitotta a könyvet.

– Répamese – jelentette be, mire a gyerekek izgatottan felkiáltottak, hiszen többen ismerték és szerették ezt a mesét. – Akkor hát megnyitom az újabb élőmesés hónapot – mondta mosolyogva az óvó néni, majd felolvasta a mesét.

Ezt követően a gyerekek elosztották egymás között a szerepeket. Sári lett a cica. Lett még répa, egér, kutya, unoka, nagymama, nagypapa, és mesélő is. Ekkor az óvó néni újra felolvasta a mesét, a gyerekek pedig ezúttal el is játszották a szerepüket. Azon a héten mindennap eljátszották ezt a mesét. Laci volt a nagypapa, nagyon jól tudott dörmögő „nagyapós” hangon beszélni. Sári is ügyesen begyakorolta a cica nyávogó hangját. A hét végére már mindenki fejből tudta a szerepét, és együtt kiáltották a refrént: „Húzták-húzták, ráncigálták, de hiába – nem mozdult a répa.”

A következő hét a jelmeztervezés időszaka volt. A csoportszoba csak úgy úszott a papír kutya-, macska-, egérfülekben és -farkcákban. Sári megtanult cuki cicabajszot is rajzolni az arcra.

A hónap végén előadták a mesét az egész óvodának. Ismét megtörtént a csoda! A mese életre kelt, a gyerekek elvarázsolva játszották el szerepeiket, az óvoda apraja-nagyja lenyűgözve nézte az előadásukat. A műsor végén mind egyetértettek abban, hogy alig várják a következő élőmesés hónapot!

Lilinek csodálatos mesemondó képessége volt. Amikor történeteket kellett kitalálni, a kislány képzelőereje csak úgy szárnyalt. Az iskolai szünetekben a gyerekek Lili padja mellé álltak, és szájtátva hallgatták. A történetek főszereplői Zsinór és Pötyi voltak, Lili két rakoncátlan kiskutyája, akik mindenféle kalandokba keveredtek.

– Hogyan tudsz ennyi érdekes történetet kitalálni, és ilyen ügyesen elmesélni azokat? – kérdezte álmélkodva egyik nap Petra, Lili padtársa.

– A könyvek miatt – felelte Lili mosolyogva. – Nálunk otthon mindenki szereti a könyveket. Amikor anyával közösen olvasunk el egy könyvet, még hetekig arról beszélgetünk. Gyakran tovább is szőjük a történetet, kitalálunk új kalandokat a szereplőkkel. Az utóbbi időben pedig saját meséket is kitalálunk egymásnak. Ebbe apa is beszáll, ő nagyon vicces sárkányos és lovagos sztorikat tud kitalálni.

– Bárcsak nekem is ilyen képzelőerőm volna! – mondta Petra vágyakozva.

– De hiszen az van! – mosolygott Lili Petrára.

– Tényleg? – kérdezte kételkedve Petra.

– Hát persze – bólintott Lili. – Gondolj csak arra, hogy amikor valamit olvasol, azt rögtön el is képzeled, nem? Anya mindig azt mondja, bár a szavak adottak, de hogy mit hozol ki belőlük, az már teljesen tőled függ. Te vagy a belső világod alkotója! És ez a belső világod csakis a tiéd. Senki más nem tudja pontosan ugyanúgy elképzelni az adott történetet, ahogy te. Minden szereplőt, helyszínt az olvasó képzelőereje kelti életre. Ezért minden szereplő, minden helyszín minden olvasónál más és más.

Petra elgondolkodott Lili szavain. A hétvégén elolvasott egy mesét, és elhatározta, hogy megpróbálja életre kelteni a szereplőket. Elővette rajzeszközeit, és nagyon szép illusztrációkat készített az olvasott meséhez. Rájött, hogy az ő képzelőereje nem a mesélésben, mint Lilinek, hanem az illusztrálásban mutatkozik meg.

Mikor Olivér megtanult olvasni, apa egy nap magával vitte őt a felnőttkönyvtárba, ami egy óriási, fehér épület volt, előtte hatalmas oszlopocsarnokkal. Olivér megszeppent, mikor odaértek, így apa megfogta a kezét, úgy terelte be a nagy tölgyfa ajtón. A könyvtár belseje is hatalmas volt, a plafonig érő polcokon rengeteg könyv várt az olvasókra. Olivér megállt, és álmétkodva nézett körül. A szeme megakadt egy aranyozott feliraton.

– Apa, mi az a felirat? – mutatta Olivér a kacskaringós betűket.

– Az a felirat latin nyelven van, kicsim, azért nem érted – magyarázta apa. – Lefordítva azt jelenti, hogy a tudás hatalom. És mint tudjuk, a tudás forrása a könyv.

Olivér a hatalmat valami nagy dolognak képzelte el. Nem értette, hogy férhet bele egy olyan kis tárgyba, mint a könyv. Meg is kérdezte apát, aki mosolyogva így válaszolt:

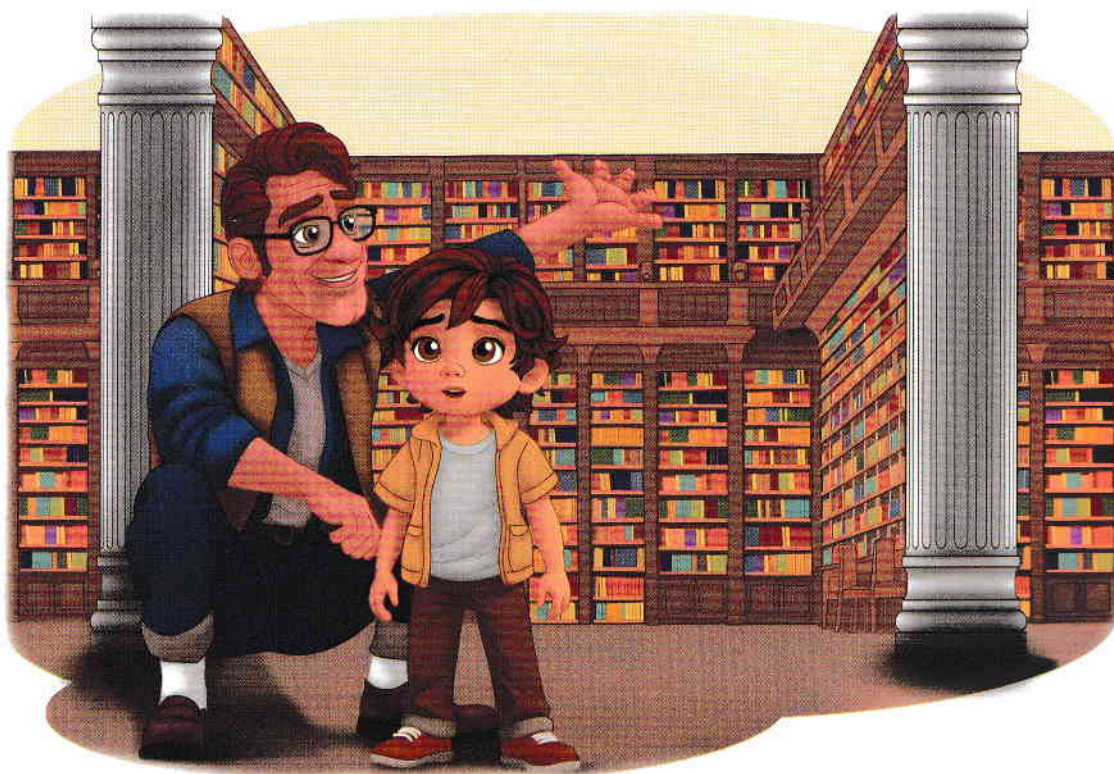
– A hatalom igazából a könyvekben lévő szavakban van. Ahogy hatnak rád, ahogy átalakítanak. Nagyon sok mindent megtudhatsz belőlük. Aki sokat és sokfélét olvas, az lehet, hogy egy idő után másképp fogja látni a dolgokat. Például nem hisz el mindent, amit mások mondanak, mert meglesz a saját véleménye.

Olivér érdeklődve hallgatta apát. Neki eddig a könyvek sárkányokkal harcoló lovagokból és rejtélyes esetek után kutató gyereketektívekből álltak. Aztán valami eszébe jutott.

– Az én könyveimben is van hatalom? – kérdezte apát.

– Még szép, hogy van! A te könyveid olyan fontos értékekre tanítanak, mint becsületesség, bátorság, kitartás, igazmondás, barátság és szeretet.

Ettől a naptól kezdve Olivér még büszkébben és még többet olvasott, mert megtanulta, hogy mekkora erő rejlik az olvasásban.

Rominának Judit néni volt a kedvenc tanító nénije, mert ő mindig szépen, megfontoltan ejtette ki a szavakat, és választékosan, sok szót használva beszélt. Az egyik olvasásórán egy Nudli nevű kutyusról olvastak, aki fogta a gazdája papucsát, és a szomszéd rózsái közé ültette.

– Milyen komikus ez a Nudli – mondta Judit néni nevetve, mikor a történet végére értek. Majd az osztályra nézve megkérdezte: – Ki tudja megmondani, mit jelent az a szó, hogy komikus?

Romina azonnal jelentkezésre emelte a kezét.

– A komikus azt jelenti, hogy vicces – mondta a kislány, mikor a tanító néni felszólította. Judit néni nagyon megdicsérte, és megkérdezte, honnan ismeri ezt a szót. – Nagyon sok könyvem van otthon. Egy egész szekrény tele van velük! Anyával minden este olvasunk egy történetet, és mindig megbeszéljük benne azokat a szavakat, amelyeket nem ismerek – mesélte Romina.

– Ennek nagyon örülök – mondta Judit néni mosolyogva, majd eszébe jutott egy ötlet. – Mit szólnátok, ha ezentúl minden napra választanánk egy szófelelőst? Neki az lesz a feladata, hogy minden reggel hoz egy szót, amit eddig nem ismert, felírja a táblára színes betűkkel, és az lesz a nap szava. Azon a napon azt a szót megpróbáljuk minél gyakrabban használni.

Ez az ötlet mindenkinek nagyon tetszett, de Rominának különösen. Ismét jelentkezésre lendítette a kezét, és felszólítás után ezt mondta:

– Ez igazán örvendetes! Lehet az örvendetes a mai nap szava? Tegnap tudtam meg, hogy azt jelenti, valami örömet okoz.

Judit néni bólintott, és Romina már fel is írta a szót a táblára. A következő naptól kezdve érkeztek a jobbnál jobb ötletek: takaros, hóbertos, nyúlfarknyi, colos. A gyerekek nagyon élvezték ezt a játékot, aminek hála egyre jobb szövegértési felmérőket és egyre ügyesebb fogalmazásokat írtak az iskolában.

